

PROTOCOL TUSSEN STEUNPUNT GROENE ZORG VZW,
ZORGBOERDERIJEN EN WELZIJS- EN ZORGVOORZIENINGEN

Tussen Steunpunt Groene Zorg vzw, vertegenwoordigd door

Naam

Functie

en

- Zorgboerderij
- Voorziening

Naam

Straat en huisnr.

Postnummer en gemeente

Telefoon

e-mail

website

Vertegenwoordigd door

Naam

Functie

wordt op datum van

onderhavig protocol afgesloten.

BEGRIPPENLIJST

Groene Zorg: de mogelijke activiteiten voor de brede waaier aan kwetsbare groepen waarbij, in een vrijwillig kader en onder begeleiding, een groene werkomgeving wordt benut met het oog op beleving, dagbesteding, time-out of begeleiding tot een arbeidstraject.

Zorgboerderij: een bedrijf, vereniging of particulier initiatief waar activiteiten van land- of tuinbouwproductie of andere activiteiten die betrekking hebben op de omgang met planten of dieren, benut worden bij het aanbod van Groene Zorg.

Zorgboer: de bedrijfsleid(st)er, verantwoordelijke van de vereniging of particuliere initiatiefne(e)m(st)er die Groene Zorg op een zorgboerderij aanbiedt.

Hulpboer: de persoon uit een kwetsbare groep die deelneemt aan de Groene Zorg.

Voorziening: een voorziening zoals bedoeld in art. 1, 6° van het Besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2013 tot toekenning van subsidies aan land- of tuinbouwers voor de diversificatie naar zorgboerderijactiviteiten.

6° de voorziening : een organisatie die voldoet aan een van de volgende voorwaarden :

a) de organisatie is erkend door de Vlaamse overheid en oefent activiteiten uit op het domein van de zorgverstrekking, de gezondheidsopvoeding, de preventieve gezondheidszorg, het gezin, het maatschappelijk welzijn, de personen met een handicap, de ouderen, de bijzondere jeugdzorg, en de sociale hulpverlening aan gedetineerden met het oog op hun sociale reïntegratie, vermeld in artikel 5, § 1, I en II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, met uitzondering van de organisaties die activiteiten uitoefenen op het domein van het medisch verantwoord sporten en de kinderopvang;

b) de organisatie is een gemeenschapsinstelling voor bijzondere jeugdbijstand, een comité voor bijzondere jeugdzorg, een ondersteuningscentrum jeugdzorg, een sociale dienst voor gerechtelijke jeugdbijstand of een medisch-pedagogisch instituut van het gemeenschapsonderwijs;

c) de organisatie is een centrum voor leerlingenbegeleiding als vermeld in het decreet van 1 december 1998 betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding;

d) de organisatie is actief in de gezondheidszorg, met een RIZIV-conventie;

e) de organisatie krijgt van de ministers de toestemming om een zorgboerderijovereenkomst te sluiten met toepassing van dit besluit.

Zorgboerderijovereenkomst: de overeenkomst tussen een voorziening en een zorgboerderij, waarbij deze de onderlinge verplichtingen en verantwoordelijkheden met betrekking tot de uitvoering van Groene Zorgactiviteiten op de zorgboerderij, vastleggen.

Afsprakenplan: het onderdeel van de zorgboerderijovereenkomst en haar bijlagen met de beschrijving van

- de doelstelling die beoogd wordt met de zorgboerderijovereenkomst
- de verantwoordelijkheden waartoe de zorgboer, de voorziening en de hulpboer zich engageren met het oog op de realisatie van die doelstelling
- de wijze waarop deze verantwoordelijkheden dienen uitgevoerd te worden.

ENGAGEMENTEN

Steunpunt Groene Zorg vzw (SGZ) biedt in Vlaanderen een dienstverlening aan, zodanig dat cliënten van voorzieningen kwaliteitsvol kunnen worden begeleid bij de Groene Zorg op een zorgboerderij. Dit protocol regelt de voorwaarden waaronder SGZ deze dienstverlening aan voorzieningen en zorgboerderijen kan aanbieden.

SGZ wil met dit protocol de nodige voorwaarden scheppen zodat hulpboeren, zorgboerderijen en voorzieningen

- goed voorbereid zijn op hun samenwerking
- duidelijkheid hebben over wat ze van elkaar en van SGZ als begeleidende partner kunnen verwachten.

Binnen het kader van een zorgboerderijovereenkomst wordt de hulpboer betrokken bij dagelijkse activiteiten op het bedrijf. Hij doet dat onbezoldigd. De zorgboerderij is voor haar economisch rendement niet afhankelijk van de arbeid van de hulpboer.

De activiteiten die de hulpboer op de zorgboerderij uitoefent, vormen onderdeel van de begeleiding in het kader van een hulpverleningsproces of een zorgtraject. Hierover waakt de voorziening die de hulpboer begeleidt en de zorgboerderijovereenkomst ondertekent. De voorziening waakt er tevens over, samen met SGZ, dat de draagkracht van de zorgboer, zijn gezin en zijn medewerkers op het bedrijf niet overschreden wordt.

De persoonlijke begeleider van de cliënt wordt door de voorziening waarvoor hij werkt, voldoende vrijgesteld om tijdens de voorbereiding, het verloop en de afsluiting van de samenwerking, de noodzakelijke begeleiding en ondersteuning van zowel hulpboer als zorgboer te waarborgen. Hij stemt de begeleiding van de hulpboer op de zorgboerderij af met andere instanties die betrokken zijn bij de psycho-sociale begeleiding van de hulpboer.

De zorgboer of zijn aangestelde (bv. meewerkend familielid, personeelslid) ondersteunt en begeleidt de hulpboer bij zijn activiteiten, overeenkomstig het afsprakenplan dat wordt opgemaakt bij de afsluiting van de zorgboerderijovereenkomst. De activiteiten van de hulpboer staan onder zijn gezag, leiding en toezicht.

De zorgboer en zijn eventueel aangestelde bekwamen zich in hun opdracht en benutten de gesprekken met de hulpboer en de begeleider van de voorziening als momenten om betere inzichten en vaardigheden voor de uitoefening van hun opdracht te verwerven.

SGZ biedt een vormingsprogramma aan dat toelaat dat zorgboeren en medewerkers van voorzieningen zich beter bekwamen in de uitvoering van hun respectievelijke opdrachten in het kader van de begeleiding van hulpboeren.

De zorgboer en de voorziening engageren zich tot de inlossing van de verwachtingen die SGZ stelt tegenover het aanbod van zijn dienstverlening, zoals omschreven in de bijlage bij dit protocol 'Verwachtingen ten aanzien van zorgboerderijen, voorzieningen en Steunpunt Groene Zorg vzw'.

Indien de zorgboer of de voorziening de engagementen die voortvloeien uit dit protocol en de bijlage onvoldoende respecteert, behoudt SGZ zich het recht voor zijn dienstverlening niet langer aan deze beschikbaar te stellen.

De ondertekenaars van dit protocol bevestigen dat zij gemachtigd zijn Steunpunt Groene Zorg vzw, de zorgboerderij of de voorziening rechtsgeldig te vertegenwoordigen.

Verwachtingen ten aanzien van zorgboerderijen, voorzieningen en Steunpunt Groene Zorg vzw

De voorziening

Aanmelding

De doelstelling waarmee een cliënt wordt aangemeld bij SGZ moet aansluiten bij de inzetbaarheid van een zorgboerderij. SGZ zal de aanmelding niet behandelen indien deze blijk geeft van een vraag tot oneigenlijk gebruik van een zorgboerderij.

De afwegingscriteria bij de beoordeling van de slaagkansen van de cliënt voor een samenwerking met een zorgboerderij zijn:

- Motivatie: in welke mate heeft de cliënt zin in zorg en activering op een zorgboerderij?
- Stabiliteit: in welke mate beschikt de cliënt over de nodige vaardigheden en competenties om in een omgeving zonder professionele begeleiding geactiveerd te worden?
- Veiligheid: in welke mate houdt de fysieke of mentale toestand van de cliënt een risico in voor de eigen veiligheid of die van anderen op de zorgboerderij?
- Loyaliteit: in welke mate is de cliënt bereid en bekwaam tot een loyale medewerking binnen het systeem van de zorgboerderijsamenwerking (samenspraak met hulpverlening, discretieplicht t.a.v. zorgboerderij(gezin)?

De cliënt wordt pas aangemeld bij SGZ na intake en na onderzoek door de voorziening van de afwegingscriteria. Voor de aanmelding bij SGZ wordt gebruik gemaakt van het 'Aanmeldingsformulier' dat SGZ ter beschikking stelt. Dit wordt bij voorkeur samen met de cliënt ingevuld. In ieder geval heeft de cliënt kennis van wat in het aanmeldingsformulier staat. Indien de cliënt handelingsonbekwaam is, wordt zijn wettelijk vertegenwoordiger geraadpleegd alvorens het aanmeldingsformulier in te sturen.

In het aanmeldingsformulier wordt een omschrijving gegeven van

- de beoogde doelstellingen
- de sociale situatie van de cliënt
- de ondersteuningsnoden m.b.t. gedrag van en communicatie met de cliënt
- de afwegingscriteria
- een beschrijving van de gewenste activiteit en omgeving

De voorziening staat in voor het behoud van het sociaal statuut van de hulpboer bij eventuele activering op de zorgboerderij.

De voorziening geeft op het aanmeldingsformulier aan voor welke risico's in hoofde van de hulpboer er een collectieve verzekeringspolis loopt (hetzij via de voorziening zelf, hetzij via een andere organisatie (bv. de school van de hulpboer). Indien deze polis ontoereikend is voor de dekking van de risico's burgerlijke aansprakelijkheid en lichamelijke ongevallen van de hulpboer, worden zijn eventuele persoonlijke polissen onderzocht. In ieder geval wordt het risico van burgerlijke aansprakelijkheid van de hulpboer verzekerd alvorens de zorgboerderijovereenkomst kan uitgevoerd worden. De voorziening informeert in dat verband de hulpboer over het aanbod van een collectieve polis via SGZ.

Indien de voorziening werd aangesteld om op vraag van een doorverwijzer de begeleiding van een activeringstraject op een zorgboerderij op te nemen, wordt de aanmelding in overleg met de oorspronkelijke doorverwijzende hulpverlener opgemaakt.

De medewerker van een voorziening die een aanmelding opmaakt en begeleidt, volgt de elektronische berichtgeving van SGZ op en staat open voor het vormingsaanbod van SGZ.

Kennismaking en opstart

Nadat SGZ een zorgboerderij heeft voorgesteld, wordt, in overleg met SGZ, een kennismaking tussen voorziening, zorgboerderij en kandidaat-hulpboer georganiseerd.

In overleg met de hulpboer waakt de voorziening erover dat de zorgboer alle informatie, ook deze die deel uitmaakt van de persoonlijke levenssfeer van de hulpboer, ontvangt die redelijkerwijze van invloed kan zijn op het akkoord van de zorgboer om de zorgboerderijovereenkomst af te sluiten.

Na akkoord over een zorgboerderijovereenkomst en in overleg met SGZ, volgt een opstart. Daarbij wordt het afsprakenplan opgemaakt, worden de praktische afspraken voor de samenwerking vastgelegd en wordt de zorgboerderijovereenkomst afgesloten.

De zorgboer wordt geïnformeerd over specifieke gedragskenmerken van de kandidaat-hulpboer die van invloed kunnen zijn op het verloop van de samenwerking en over de manier waarop de zorgboer daarmee best omgaat.

Bij de begeleiding betrokken personen kunnen aanwezig zijn.

Ten laatste op de startdag is er een door alle partijen ondertekend exemplaar van de overeenkomst op de zorgboerderij.

Uitvoering

Tijdens de uren van verblijf van de hulpboer op de zorgboerderij is de voorziening telefonisch bereikbaar en kan ze, in geval van een crisissituatie, gepast handelen.

Aan de zorgboerderij wordt een medewerker van de voorziening opgegeven als vaste contactpersoon.

De zorgboer wordt in zijn opdracht als begeleider van de hulpboer ondersteund door de persoonlijke begeleider van de hulpboer.

De voorziening neemt het initiatief voor de opvolgingscontacten zoals dat in het afsprakenplan minimaal is vastgelegd. In ieder geval is er één opvolgingscontact per kwartaal op de zorgboerderij. Waar nodig voor bijsturing en ondersteuning van hulpboer én zorgboer worden bijkomende opvolgingscontacten gepland.

Indien de uitvoering van de ZBO volgens de voorziening niet (geheel) naar wens verloopt, stelt de medewerker van de voorziening dit bespreekbaar tijdens een opvolgingscontact met de zorgboerderij. Als blijkt dat de voorwaarden voor het behalen van de doelstellingen zoals die in de ZBO werden vooropgesteld, niet meer voorhanden zijn, is dit een voldoende reden om een einde te maken aan de overeenkomst.

De voorziening brengt, volgens afspraak of op eenvoudig verzoek van SGZ, verslag uit bij SGZ over het verloop van de samenwerking en van de opvolgings- en evaluatiecontacten op de zorgboerderij.

Ingeval het gaat om een overeenkomst met een subsidiabele zorgboerderij bevestigt de voorziening via e-loket de registratiebladen waarop de zorgboer de aanwezigheid van de hulpboer bijhoudt.

Beëindiging

Indien een zorgboerderijovereenkomst voor bepaalde duur werd afgesloten, organiseert de voorziening, bij het verstrijken van de duur, een evaluatiemoment, ten minste met alle ondertekende partijen, op de zorgboerderij.

Wanneer één van de partijen de zorgboerderijovereenkomst wil beëindigen, organiseert de voorziening een afrondingsgesprek op de zorgboerderij. Indien de hulpboer daarop niet aanwezig kan/wil zijn, verwoordt de voorziening diens inbreng bij de evaluatiepunten.

De zorgboerderij

De afwegingscriteria bij de beoordeling van de slaagkansen van de kandidaat-zorgboerderij voor een samenwerking met een hulpboer en een voorziening zijn:

- Motivatie: in welke mate zijn de verwachtingen van de zorgboer tav de organisatie van zorgactiviteiten op zijn bedrijf realistisch?
- Stabiliteit: in welke mate is de economische toestand van het bedrijf van die aard dat een continu aanbod is gewaarborgd? In welke mate is de psycho-sociale toestand van de zorgboer of zijn eventueel aangestelde van die aard dat zij tav de hulpboer ondersteunende omgangsvormen kunnen bieden?
- Veiligheid: in welke mate zijn de risico's voor de fysieke en psychische veiligheid van de hulpboeren op de zorgboerderij gekend en wordt daarmee rekening gehouden?
- Loyaliteit: in welke mate is de zorgboer bereid en bekwaam tot een loyale medewerking binnen het systeem van de zorgboerderijsamenwerking (samspraak met hulpverlening, discretieplicht t.a.v. hulpboer)?

Voordat SGZ een hulpboer en zijn begeleidende voorziening kan aanmelden bij de zorgboerderij, laat de kandidaat zorgboer een screening op zijn bedrijf door SGZ toe.

Deze screening betreft een onderzoek van de genoemde afwegingscriteria alsook van de competenties en de persoonlijke wensen van de zorgboer en de bedrijfskenmerken van de zorgboerderij.

De zorgboer en zijn eventueel aangestelde kunnen ten allen tijde een attest van goed gedrag en zeden voorleggen. Indien dit niet het geval is, meldt de zorgboer dit aan SGZ.

De zorgboerderij is verzekerd voor haar eventuele burgerlijke aansprakelijkheid ten gevolge van haar activiteiten in het kader van de zorgboerderijovereenkomst.

De zorgboerderij licht SGZ in wanneer zij rechtstreeks wordt benaderd door een kandidaat-hulpboer of door een voorziening.

Vooraleer besloten wordt tot de opstart van een zorgboerderijovereenkomst ontvangt de zorgboerderij de kandidaat-hulpboer en zijn persoonlijke begeleider van de voorziening voor een kennismaking.

Tijdens de uitvoering van de overeenkomst maakt de zorgboer tijd voor opvolgingsgesprekken zoals voorzien in het afsprakenplan (en eventueel extra indien daarom verzocht wordt).

De zorgboer respecteert de praktische afspraken en de toepassing van de huisregels zoals bepaald bij de opstart of zoals bijgestuurd tijdens de opvolgingscontacten.

Indien de uitvoering van de ZBO volgens de zorgboer niet (geheel) naar wens verloopt, stelt deze dit bespreekbaar tijdens een opvolgingscontact met de voorziening.

De zorgboer is gehouden tot discretieplicht met betrekking tot de informatie uit de persoonlijke levenssfeer van de hulpboer.

De zorgboerderij brengt, volgens afspraak of op eenvoudig verzoek van SGZ, verslag uit bij SGZ over het verloop van de samenwerking en van de opvolgings- en evaluatiecontacten met de hulpboer en de voorziening.

De zorgboerderij is verantwoordelijk voor de administratie via het e-loket bij het Agentschap Landbouw en Visserij met betrekking tot de subsidie waarop ze recht heeft.

Indien de zorgboerderij geen aanspraak kan maken op een subsidie van de Afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling, wordt een exemplaar van de zorgboerderijovereenkomst aan SGZ bezorgd.

Steunpunt Groene Zorg

Met het oog op de uitvoering van zijn dienstverlening verzamelt SGZ gegevens van zorgboerderijen, zorgboeren, voorzieningen en hulpboeren. Deze worden behandeld conform de wetgeving m.b.t. het bijhouden van persoonsgegevens.

Tenzij met toestemming van de betrokken zorgboer, geeft SGZ geen contactgegevens van de zorgboerderij aan derden.

SGZ geeft de zorgboerderij informatie over de subsidie voor zorgboerderijen en ondersteunt de zorgboerderij bij de voorbereiding van het aanvraagdossier.

Aanmelding

Binnen een periode van 5 werkdagen na inzending van het aanmeldingsformulier, geeft de medewerker van SGZ melding van ontvangst.

Op basis van de gegevens van het volledig ingevulde aanmeldingsformulier onderzoekt SGZ de beschikbaarheid van een passende zorgboerderij. SGZ is niet aansprakelijk voor eventuele schade als gevolg van foute of onvolledige informatie op het aanmeldingsformulier.

SGZ geeft aan de zorgboerderij die eventueel in aanmerking komt, enkel informatie anoniem door.

Kennismaking en opstartgesprek

Bij een eventueel voorstel van een passende zorgboerderij begeleidt SGZ de procedure van kennismaking tussen zorgboerderij, kandidaat-hulpboer en begeleidende voorziening, alsook de opstart van de samenwerking.

Indien de zorgboerderij of de persoonlijke begeleider van de hulpboer voor de eerste keer een opstartgesprek moet voeren, is een medewerker van SGZ aanwezig bij de kennismaking en/of opstart. Deze begeleidt het gesprek en geeft toelichting bij de inhoud van de overeenkomst.

Op vraag van een partij geeft SGZ advies of bemiddelt het bij de uitvoering of afronding van een zorgboerderijovereenkomst.

SGZ bewaart de overeenkomsten waarvoor geen subsidie kan bekomen worden en die niet worden ingebracht op het e-loket van het Agentschap Landbouw en Visserij. Deze overeenkomsten liggen, zolang de overeenkomst loopt, ter inzage van de Federale Overheidsdienst Sociale Inspectie.

SGZ houdt zorgboerderijen en voorzieningen op de hoogte van nieuwe regelgeving, belangrijke ontwikkelingen en werkinstrumenten die het ter beschikking stelt in functie van kwaliteitsgericht werken.

SGZ programmeert vormingsactiviteiten voor zorgboeren en voor professionele medewerkers van voorzieningen. Deze vormingsactiviteiten zijn gericht op een kwaliteitsgerichte samenwerking bij de uitvoering van zorgboerderijovereenkomsten.